

mišljenju zagriženi pristaša quietizma, koji nije nego simbol smrti ne samo socialnog nego i organskog života. On hoče doduše, da se vodi neka vrst platoničke borbe bez stvarne reakcije ili pokreta. Zadnja točka onog njegovog izvješća nije nego »giuoco di parole« ili kratki niz ništa neznažećih ideja i opriječnih pojmova, koji se med sobom izključuju; kao n. pr. toliko klerikaln, koliko liberalan. — Nije li to pravi paradox? — Člankar zaključuje z vzklikom in pozivom: »Bračo učitelji! Skrajno je doba. Prošla su vremena robstva; bacite se i Vi na političko polje, ako si želite osigurati obstanak i slobodu: izvojtite si prij e svega podpunu izbornu slobodu i rješite se odmah onih servilnih i podlih stvorova svojeg stališa, koji vas sistematski vode i opet u »sladki« jaram furtimaški. Bdi jte, jer Sotona obilazi, da Vas uhvati u svoju mrežu. Prenite se iz ubojite letargije i apatije, te u ovoj eri političke korupcije i nedoglednih političkih dogodjaja, socialnih evolucija, složite se svi u jednu samu veliku skupinu, pa iz geslo: »za narod, slobodu i napredak« poduzmite zajedničku akciju!«

Eklatantno kršenje šolskih zakonov v Istri. Iz Istre nam piše prijatelj: V 30. štv. »Tovariša« čitam članek »Eklatantno kršenje šolskih zakonov«, kjer je povedano, kako krši kranjski deželni šolski svet ministrske naredbe glede deželnih učiteljskih skupščin. Kaj naj bi pa rekli o istrskem deželnem šolskem svetu, ko ni bilo deželne učiteljske skupščine že od l. 1882. Okrajne učiteljske skupščine se pa vrše navadno le vsako 6. leto. — Ker sta prosili učiteljski društvi okrajev Volosko in Koper, naj bi se obdrževale okrajne skupščine redno vsako leto in deželne enako redno v določeni dobi, sta se vršili v ravnokar pretečenem šolskem letu v teh okrajih okrajni skupščini. Obe ti skupščini bi se morali vršiti že v šol l. 1903/4, ker sta bili takrat razpisani, a odložili sta se, in tako sta odpravili tudi za leto 1904/5. V koprskem okraju se je vršila skupščina že 7. in 8. oktobra 1904, a vendar ni do danes dež. šol. svet ni ovrgel ni potrdil sklepov te skupščine. — »Kaj je pa z deželno skupščino?« smo vprašali pri občnem zboru učitelj. društva za koprski okraj. Odbor nam je pojasnil, da je tudi za to prosil dežel. šol. svet, a do danes ni uradne rešitve, pač pa je odbor zvedel iz verodostojnega vira, da je šla prošnja ad acta z izgovorom, da ne vedo, kaj postaviti na dnevni red deželne skupščine. — § 12. ministrske naredbe z dne 8. maja 1872. določuje, da se ima deželna skupščina izraziti o sredstvih, ki služijo v prosepah ljudskemu šolstvu, o pravicah, o dolžnostih in o drugih razmerah učiteljstva. Pri našem deželnem šolskem svetu so o vsem tem na čistem, zato ni potrebna deželna skupščina. Srečna Istra in srečno nje učiteljstvo! Zato pa je šolstvo v Istri na najvišji stopnji v Avstriji! Tako napredovati je mogoče pa le tam, kjer ni v deželnem šolskem svetu nobenega ljudskošolskega učitelja. To so v resnici turške razmere!

Razgled po šolskem svetu.

— **Mestna višja realka v Idriji.** Ministrstvo za uk in bogočastje je z ukazom z dne 5. julija t. l. št. 23.775, na prošnjo mestne občine idrijske privolilo, da se mestna nižja realka v Idriji začetkom šolskega leta 1905/06. razširi v višjo realko, in sicer tako, da se zaporedoma aktivirajo višji razredi. Ministrstvo je tudi odobrilo predloženi učni načrt, toda z izpremembo, da se slovenski učni jezik uvede le za tiste posamezne predmete višje realke, za katere so odobrene v slovenskem jeziku že spisane učne knjige, oziroma šele tedaj, ko se take knjige spišejo, to pa iz razloga, ker se s pedagoško didaktičkega stališča ne da opravičiti, da bi se na podlagi nemških knjig slovensko poučevalo. Sicer je pa ministrstvo načeloma pripoznalo, da ni nobene zapreke proti slovenskemu učnemu jeziku.

— **Italijansko vseučiliško vprašanje.** V Trstu je bil sestanek, ki so se ga udeležili skoro vsi italijanski državni poslanci, potem več deželnih poslancev in mnogo uglednih italijanskih politikov iz Trentina, Furlanije in Dalmacije. Predsedoval je zadarski podžupan dr. Ziliotto. Istrski deželni glavar je protestoval proti sklepu proračunskega odseka, ki je postavil sedež novi italijanski fakulteti v Roveret. Dr. Rizzi je

branil posl. Malfattija ter izjavil, da kar je ta ukrenil v stvari italijanskega vseučilišnega vprašanja, je storil to sporazumno s klubom. Tudi dr. Venezian je zagovarjal Malfattija, ki se je končno zahvalil za izražene mu simpatije. Na predlog dr. Veneziana so zborovalci sprejeli resolucijo, v kateri zahtevajo, naj se ustanovi italijansko vseučilišče v Trstu. Državnim poslancem so naročili, naj store vse zakonito in ustavno dovoljene korake za italijansko vseučilišče. Pozvali so tudi občine in društva, naj agitujejo za italijansko vseučilišče v Trstu. Geslo Italijanov mora biti: Italijansko vseučilišče v Trstu ali pa — nič. — Skoro gotovo pa bodo naposled italijanski poslanci vendarle odnehali od te zahteve in sprejeli za mesto pravne fakultete tudi Roveret, oziroma Trident, to pa zlasti zato, ker tirolski poslanci na skrivnem žele, da bodi italijansko vseučilišče na Trentinskem.

— **Privatna srednja šola v Mürrzuschlagu.** Neki dunajski konzorcij namerava v Mürrzuschlagu ustanoviti privatno srednjo šolo, ki bo prva svoje vrste v Avstriji. Ta srednja šola bo namenjena dečkom in deklicam ter bo stremila za reformami našega srednjega šolstva. Ta zavod bo nekaka realna gimnazija.

— **Število šolobveznih otrok v Avstriji, ki ne hodijo v šolo.** Takih otrok je na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem 53.914, v Primorju 39.694, v Dalmaciji 71.721, v Galiciji in Bukovini 664.503, na Moravskem in v Šleziji 6.695, v Češki 55.315, v Gornji Avstriji in Solnograški 3292, v Dolenji Avstriji 20.321, v Tirolski in Predarlski 16.498. Skupaj nima skoraj milijon otrok potrebne izobrazbe.

— **Na Angleškem** so se oglasili l. 1905. za sprejem v učiteljišča 2603 gojenci in 12.041 gojenk.

Listnica uredništva.

Iz Istre smo prejeli dva članka, ki govorita o dejstvih, kričečih do neba. Če bo le mogoče, ju priobčimo že prihodnjic. Najbrže pa nam bo poročilo o »Zavezinem« zborovanju vzelo toliko prostora, da bomo morali še nekoliko počakati s priobčenjem. Prosimo torej potrpljenja! Iz vsega, kar nam dohaja iz nesrečne Istre, je razvidno, kako kričeče in neznosne razmere vladajo tamkaj. Te razmere so kruta obsodba vsem tistim, ki zavzemajo v javnem življenju odlična mesta, a ne store ničesar za šolstvo in učiteljstvo! Toda naj govore dejstva, da nam ne bo mogel nihče očitati podtikanja in natolcevanja!

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1497.

Kranjsko.

Na v dvorazrednico se razširjajoči ljudski šoli v Vavti vasi je začasno popolniti drugo učno mesto.

Prošnje je vlagati do 20. avgusta t. l.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfovo, dne 30. julija 1905.

Št. 1705.

Na v dvorazrednico se razširjajoči šoli na Čatežu je začasno popolniti učno mesto.

Prošnje je vlagati do 20. avgusta t. l.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfovo, dne 30. julija 1905.

Šolskim vodstvom, krajnim šolskim svetom in slovenskim staršem priporočamo:

„Zvonček“, II. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, III. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, IV. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, V. letnik, nevezan 5 K, v navadni vezbi 5 K 60 h, elegantno vezan 6 K 40 h.

„Zvonček“, I. letnik, je pošel. Dobite samo še posamezne številke za skupno ceno 3 K.

Upravništvo „Zvončka“,

v Ljubljani, Rimska cesta 7.